

Informe sobre l'estat de la pobresa a les Illes Balears

20
26



RESUM EXECUTIU

SUMARI

- **INTRODUCCIÓ**
- **L'ESTAT DE LA POBRESA A LES ILLES BALEARS**
 - **AROE, pobresa i pobresa severa**
 - **Carència Material i Social Severa**
 - **Baixa Intensitat de Treball a la Llar**
 - **Pobresa en relació a les Pensions**
 - **Renda i desigualtat**
 - **Sobre el llindars de la pobresa**
 - **Habitatge i pobresa**
 - **El paper de l'administració**
- **SOBRE LA XARXA PER LA INCLUSIÓ SOCIAL. EAPN-ILLES BALEARS**

INTRODUCCIÓ

Com és habitual, i coincidint amb el Dia Internacional per a l'Erradicació de la Pobresa, EAPN-Illes Balears fa públic el seu **Informe anual sobre l'Estat de la Pobresa**. És una eina de referència que combina solvència tècnica i claredat divulgativa, pensada per descriure amb amplitud i precisió la realitat de la pobresa i l'exclusió social al conjunt de les Illes Balears.

La base principal del document són les dades de l'**Enquesta de Condicions de Vida (ECV)**, elaborada cada any per l'Institut Nacional d'Estadística. Aquesta enquesta, la més robusta a escala estatal, permet analitzar tendències, comparar territoris i valorar fins a quin punt les polítiques públiques avancen en la direcció marcada per l'Agenda 2030. Tot i així, la mostra autonòmica continua sent **insuficient** per obtenir lectures més detallades, un repte que altres comunitats ja han començat a abordar ampliant el nombre d'entrevistes.

L'informe recull **indicadors clau**: AROPE, risc de pobresa, intensitat laboral a les llars, privació material i social severa, pobresa severa i diferents llindars de pobresa (estatals, regionals i ancorats a 2015, any de referència per als objectius de l'Agenda 2030). També incorpora informació complementària que ajuda a contextualitzar la situació, com el volum de pensions per sota del llindar de pobresa, dades sobre l'emergència habitacional i diversos indicadors de renda i desigualtat.

Ara bé, el document té **limitacions** que cal tenir presents. Les dades arriben amb retard, ja que la recollida, el processament i l'anàlisi requereixen temps, i això fa que l'ECV reflecteixi una realitat que sempre va un pas enrere en un context social i econòmic que evoluciona ràpidament. A més, l'enquesta només inclou llars en residència habitual, deixant fora persones sense llar, no empadronades, residents en institucions, caravanes o habitacions. En altres paraules s'**infrarepresenta** una part creixent de la pobresa, perquè només captura la realitat de les llars "normalitzades" i deixa fora les situacions d'exclusió residencial.

Tot i haver-se duplicat en els darrers 10 anys, la mostra de l'ECV per a les Illes Balears fa que les anàlisis per illes siguin estadísticament molt febles. Per això, EAPN-Illes Balears insisteix en la necessitat de **disposar de fonts pròpies més potents**: ja sigui ampliant la mostra de l'ECV o dotant l'IBESTAT dels recursos necessaris per desenvolupar investigacions específiques sobre pobresa, exclusió i desigualtat a la nostra comunitat.

Tot i aquestes limitacions, les dades mostren una millora respecte de l'any anterior, en paral·lel a la recuperació econòmica i laboral del territori. Tanmateix, aquesta recuperació no arriba a tothom. Una part significativa de la població continua quedant al marge, fet que evidencia dues realitats persistents: la distribució desigual de la riquesa i la vulnerabilitat d'aquelles persones que, en cada crisi, són les primeres a patir-ne els efectes i les últimes a recuperar-se'n.

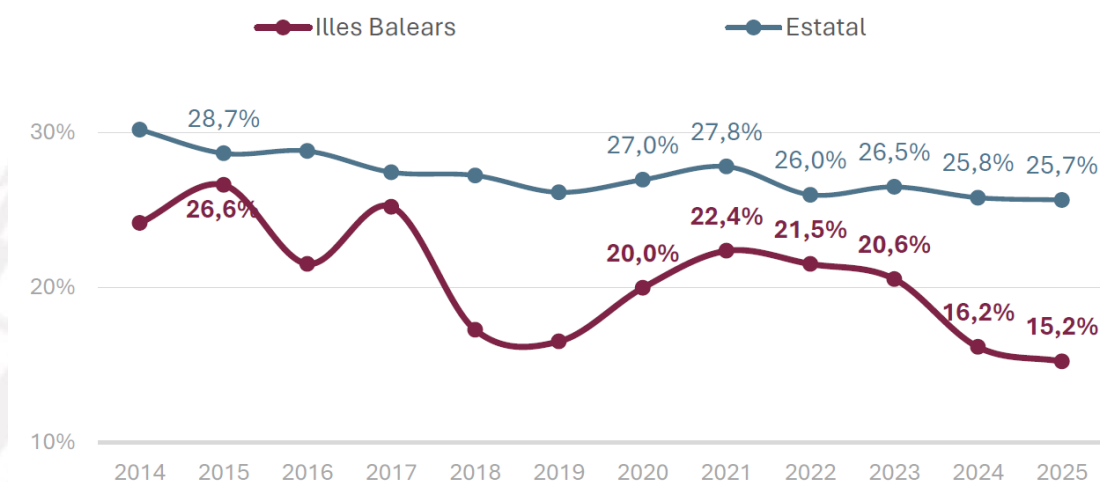
L'ESTAT DE LA POBRESA A LES ILLES BALEARS

Dades AROPE, pobresa i pobresa severa

Les Illes Balears mantenen el 2025 una situació comparativament favorable en termes de pobresa i exclusió social, amb resultats millors que els del conjunt estatal a la majoria dels indicadors analitzats. **La taxa AROPE es redueix fins al 15,2%**, el valor més baix de la sèrie i situa Balears com la segona comunitat autònoma amb millor resultat. Tot i així, encara hi ha unes 190.000 persones en risc de pobresa i/o exclusió social i l'evolució no és igualment favorable a tots els indicadors. Mentre la taxa AROPE i la carència material i social severa milloren, la taxa de pobresa augmenta molt lleument fins a l'11,6%, la pobresa severa creix fins al 6,9% i la baixa intensitat a l'ocupació fins al 4,6%. A més, la taxa AROPE infantil arriba al 23%, gairebé vuit punts per sobre de la mitjana.

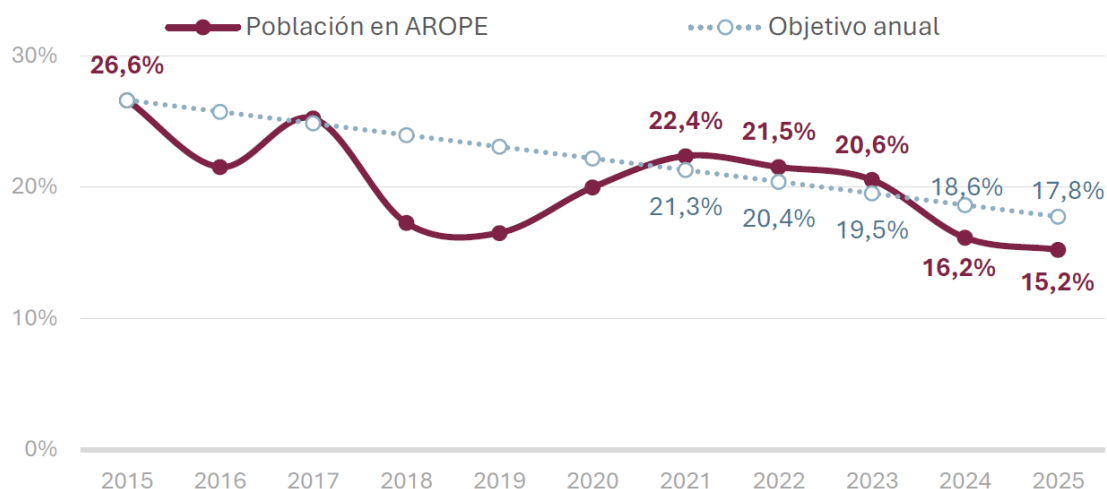
Si fem una mirada històrica, ens trobam que malgrat que l'AROE se situï en els seus nivells percentuals més baixos es confirma que el sistema socioeconòmic, fins i tot en èpoques de creixement sostingut i de quasi plena ocupació, **condemna a situacions de pobresa i exclusió a un mínim de 190.000 persones** de la nostra comunitat.

AROE 2014-2025



En comparació de l'any 2015, que és el designat per a l'avaluació de l'**Agenda 2030**, la població en risc de pobresa i exclusió social a les Illes Balears s'ha reduït en més de 10 punts, el que situa Balears, almenys actualment, en la línia del compliment dels objectius de reducció de la pobresa marcats en l'Agenda 2030.

Compliment objectiu Agenda 2030



Tot i les limitacions inherents a l'escassa mostra que té l'Enquesta de Condicions de Vida a la nostra comunitat a l'hora de desglossar els resultats, hem de destacar que **gairebé un de cada quatre menors de 18 anys està en risc de pobresa i/o exclusió**. És a dir, que tot i la millora reflectida en les dades, **la pobresa infantil és una preocupant realitat a les nostres illes, i que no només afecta el present dels menors, sinó que també té repercussions significatives en el seu futur**. Així doncs, és fonamental abordar-ne com més aviat millor les causes i proporcionar un suport integral a les nines i nins afectats per rompre amb la transmissió intergeneracional de la pobresa i garantir-los un futur més pròsper i equitatiu.

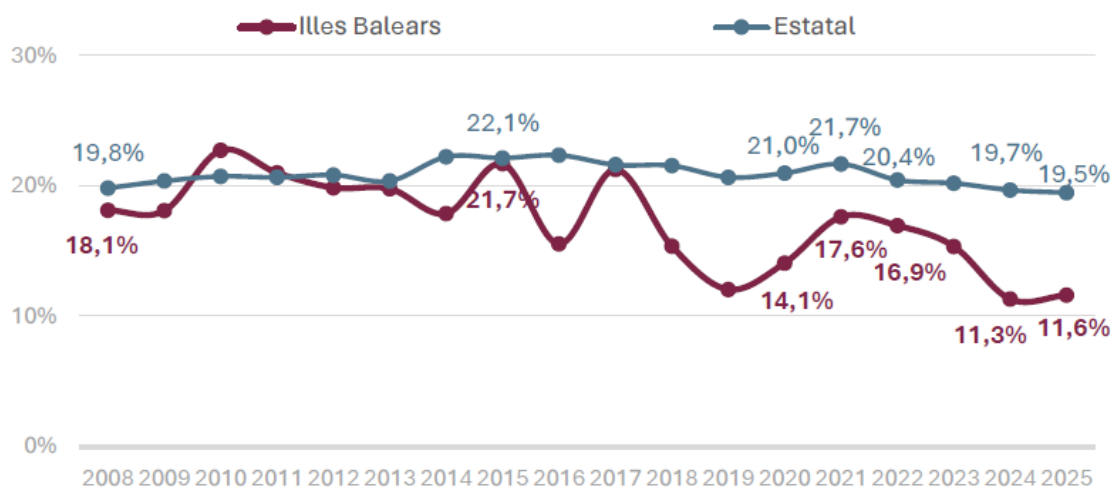
A la taula següent, amb la imprescindible prudència esmentada, es mostren els valors de l'**indicador AROPE en funció de diferents variables**. Volem destacar, per la importància de la qüestió de l'habitatge a la nostra comunitat, la gran diferència percentual existent entre les persones que viuen de lloguer i les que són propietàries de l'habitatge en què viuen. I també és molt significativa la diferència entre les llars que tenen menors econòmicament dependents i les que no, el que palesa que la criança continua sent un factor d'empobriment al que no s'ha parat suficient atenció ni, per tant, dissenyat polítiques que puguin minimitzar l'impacte econòmic que suposa tenir fills (qüestió especialment preocupant en una societat que envelleix a un ritme que no s'ha sabut gestionar).

AROPE 2014-2025 per diferents variables

AROPE (%)												
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
TOTAL	26,6	21,5	25,2	17,3	16,5	20,0	22,4	21,5	20,6	16,2	15,2	
Mujeres	29,5	22,5	25,9	18,5	15,1	21,4	23,5	21,4	18,9	16,2	15,8	
Hombres	23,7	20,6	24,5	16,0	18,0	18,6	21,2	21,7	22,3	16,1	14,6	
Según edad												
Menores de 18	27,6	29,2	28,6	24,6	26,5	31,2	22,3	27,0	33,3	23,5	23,0	
De 18 a 29 años	39,4	21,2	38,6	15,8	14,4	9,3	31,0	14,9	12,7	9,7	6,8	
De 30 a 64 años	25,3	20,5	24,1	16,8	14,3	17,8	21,8	21,9	21,7	17,2	15,9	
65 años y más	17,1	16,3	14,1	11,6	14,2	23,4	17,2	20,1	10,8	11,0	13,0	
Según presencia de menores econ. dep.												
Con niñas, niños y jóvenes	25,8	24,6	27,8	19,1	20,9	24,5	24,4	21,3	24,4	18,4	19,3	
Sin niñas, niños y jóvenes	27,3	18,4	22,5	15,3	12,3	15,6	20,2	21,9	16,2	14,4	11,1	
Según tipo de hábitat												
Urbano	27,7	21,7	28,6	20,4	17,9	21,1	22,7	19,6	18,6	15,1	15,3	
Rural	24,8	21,1	19,2	11,8	14,5	18,2	19,9	32,0	33,7	23,4	14,8	
Según tenencia de la vivienda												
Propiedad	16,8	12,8	13,1	11,1	6,4	9,8	13,0	15,1	14,8	11,4	11,4	
Alquiler (precio de mercado)	46,1	37,8	51,2	27,2	31,2	41,2	45,5	34,3	29,1	26,6	19,2	
Según situación laboral (pob. ≥16 años)												
Con empleo	21,1	14,8	20,7	9,4	8,4	10,6	17,0	13,8	14,2	12,1	9,2	
En desempleo	58,3	45,7	28,8	37,5	31,1	24,5	52,8	62,6	31,6	26,8	34,8	
Jubilados/as	13,7	13,5	11,9	9,2	10,9	16,8	11,2	19,9	9,3	9,5	8,7	
Otra inactividad	35,2	30,9	44,9	32,0	30,2	38,7	32,8	27,8	30,4	21,7	27,0	
Discapacidad (pob. ≥16 años)												
Sin discapacidad	24,9	17,9	23,7	13,8	13,5	15,8	19,9	19,8	16,6	13,4	13,7	
Con discapacidad	31,9	27,2	28,3	26,0	18,8	32,1	28,7	22,6	22,7	21,6	15,0	

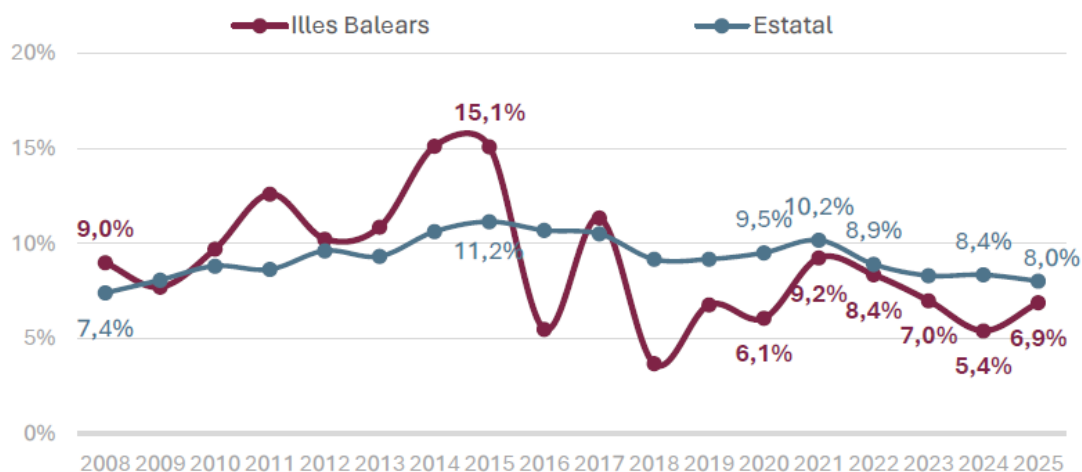
En la vessant dels ingressos de l'AROPE, la taxa de pobresa a les Illes Balears se situa en el **11,6%**, el que representa un lleuger repunt després del de tres anys de descens; no obstant, i si parlem en termes absoluts, això significa que el nombre de persones sota el llindar de la pobresa (vivint en llars amb ingressos inferiors al 60% de la renda mediana) és de 145.000 (de nou, recordam que aquestes xifres són un mínim, un sol excessivament alt en una comunitat on la taxa d'atur dels darrers anys és de les més baixes de l'estat i que registre un creixement econòmic, en termes de PIB, molt superior a la mitjana estatal).

Taxa de pobresa 2008-2025



Com sempre, hem de fixar també la mirada en aquells que pitjor estan a nivell econòmic: un 6,9% de la població es troba en situació de pobresa severa; o dit d'una altra manera: més de **86.000 persones d'arreu de les Illes viuen en llars amb ingressos inferiors als 40% de la mediana de renda nacional**. Per fer-ho més entenedor, cada persona en situació de pobresa severa ha de subsistir amb menys de **357€ mensuals en el cas d'una família** de dos adults i dos menors o menys de **680€ si viu sola**.

Taxa de pobresa severa 2008-2025

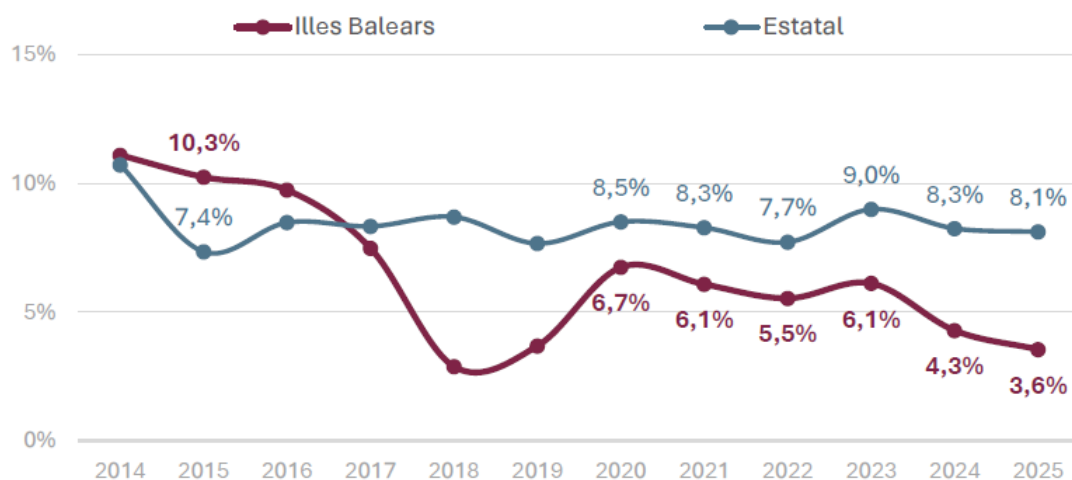


Carència Material i Social Severa

Cal destacar que, quan es parla de grups vulnerables, hi ha gent que, bé per desconeixement, bé de manera intencionada, ho vincula exclusivament amb persones de molts baixos ingressos. No obstant, **la vulnerabilitat social és un terme complex i multidimensional**, i tot i que sovint estan relacionades, afecta no només a les persones amb rendes inferiors sinó també a d'altres que pateixen privació de serveis bàsics, dificultats d'accés a drets i/o manca d'igualtat d'oportunitats.

En la vessant del consum, la Carència Material i Social Severa (CMSS) és un indicador de dificultat per adquirir alguns productes bàsics o gaudir de determinades activitats considerades indispensables per a la participació normalitzada en la nostra societat i que suposa un factor d'exclusió per a les persones afectades. L'any 2025, el **3,6% de la població de Balears viu en condicions de Carència Material i Social Severa**; és a dir, no pot fer front a l'almenys a set dels tretze conceptes o ítems de consum, benestar o socialització definits a nivell europeu. En termes absoluts, **unes 45.000 persones** viuen en condicions de CMSS a les illes.

Carència material i social severa 2014-2025

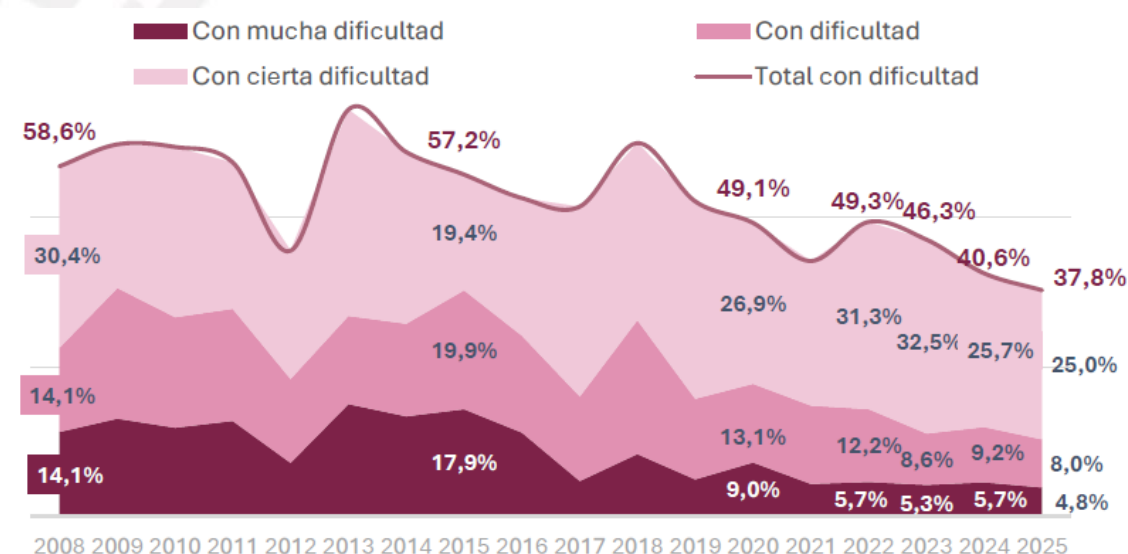


Amb la nova metodologia, la Carència Material i Social Severa inclou des de fa uns anys nous ítems que pretenen copsar millor la dificultat per poder portar una vida normalitzada. Aquí volem destacar que gairebé un 30% de persones no poder **fer front a despeses imprevistes**, que una de cada cinc **no pot substituir mobles espenyats o vells**, que un 15% té **retards en el pagament de despeses relacionades amb l'habitatge** i que un 135 no pot **mantenir ca seva a una temperatura adequada durant els mesos d'hivern** (en el cas de Balears, hauríem de poder analitzar també el manteniment de la temperatura adequada durant la cada cop més llarga i intensa temporada de calor).

ÍTEMS DE CARÈNCIA MATERIAL I SOCIAL SEVERA	
No té capacitat per afrontar despeses imprevistes	29,5%
No es pot permetre anar de vacances almenys una setmana a l'any	24,1%
No pot substituir mobles espenyats o vells	21,4%
No es pot permetre mantenir l'habitatge amb una temperatura adequada	12,8%
Té retards en el pagament de despeses de l'habitatge	14,7%
No pot gastar una petita quantitat de diners en ell mateix cada setmana	7,6%
No pot participar regularment en activitats d'oci (esports, cinema...)	6,3%
No es pot reunir amb amics o familiars per menjar o prendre quelcom (1 cop/mes)	3,2%
No es pot permetre menjar carn o peix almenys cada dos dies	3,6%

D'altra banda, cal assenyalar que l'Informe de l'Estat de la Pobresa recull que gairebé **un 38% dels illencs es troba en dificultats per arribar a final de mes**, un percentatge que, tot i el descens registrat, continua palesant els problemes que representa per a centenars de milers de persones l'increment del cost de vida.

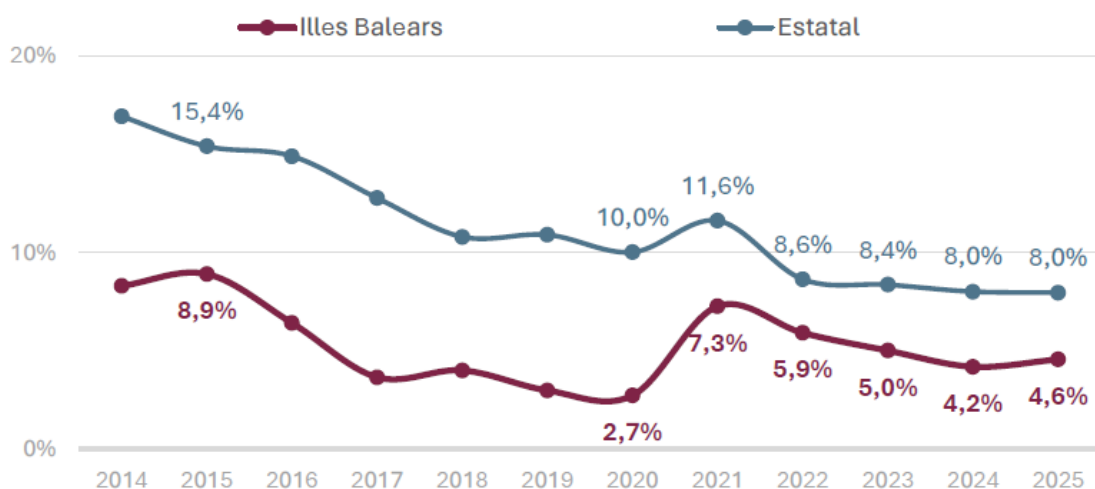
Dificultats per arribar a final de mes 2008-2025



Baixa Intensitat de Treball a la Llar

La Baixa Intensitat de Treball per Llar es dona quan la relació entre el nombre de mesos treballats per tots els membres de la llar en edat de treballar i el nombre total de mesos que, en teoria, podrien treballar tots els membres és inferior al 20%. Seguint aquesta definició, més de **57.000 persones residents a les Illes Balears viu en llars amb baixa intensitat de treball**, una xifra que enguany repunta, rompent la tendència a la baixa registrada des de 2021.

Baixa Intensitat de Treball a la Llar 2014-2025



Pobresa en relació a les Pensions

Respecte a les pensions, s'ha de posar de manifest que el **37,5% de les pensions que es perceben a les Illes són d'una quantia inferior al llindar de la pobresa** (873€, en 14 pagues) i d'aquestes, gairebé la meitat no supera el 40% de la renda mediana (**pobresa severa**), és a dir, menys de **582€**.

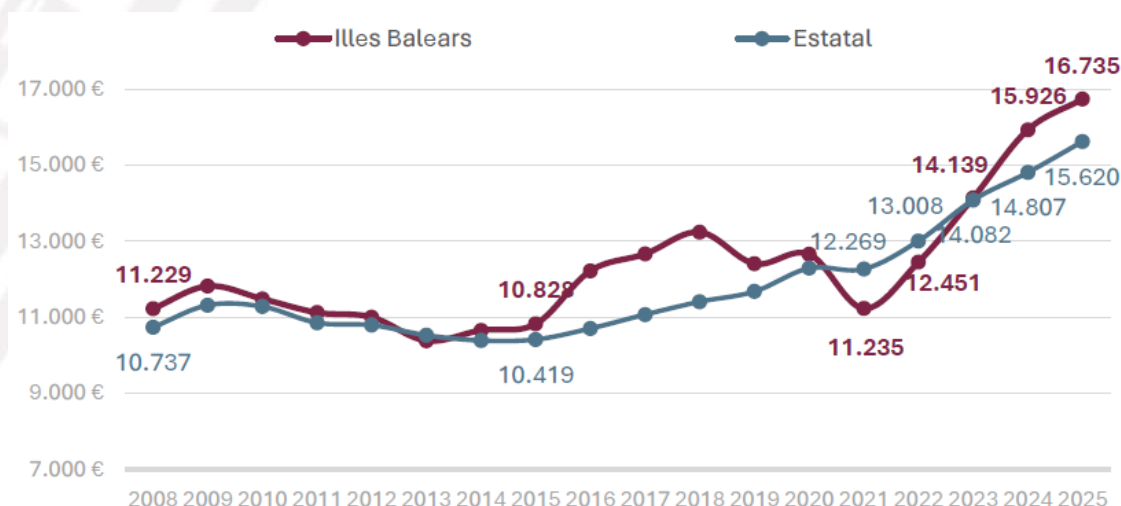
Pensions i pobresa 2025

Nº de pensiones por Pobreza, Clase y Tramos de cuantía (a 31 diciembre de 2025)							Umbral de pobreza (Mensual, 14 pagas)	873 €
							Umbral de pobreza severa (Mensual, 14 pagas)	582 €
I. BALEARS	Incapacidad permanente	Jubilación	Viudedad	Orfandad	Favor familiar	Todas las pensiones		
Hasta 250 €	116	4.108	1.575	724	6	6.529		
De 250,01 a 400 €	133	3.085	3.681	3.223	7	10.129		
De 400,01 a 500 €	280	3.724	4.480	421	1	8.906		
De 500,01 a 582 €	435	5.001	4.100	256	2	9.795		
De 582,01 a 700 €	2.966	4.579	4.539	292	54	12.429		
De 700,01 a 800 €	1.854	5.148	3.357	364	12	10.735		
De 800,01 a 873 €	1.929	15.459	4.620	99	6	22.114		
De 873,01 a 1,000 €	2.538	17.385	7.646	458	7	28.033		
De 1.000,01 a 2.000 €	6.944	56.565	10.770	200	21	74.500		
Más de 2.000 €	1.600	29.528	898	40	-	32.066		
Todos los tramos	18.795	144.582	45.666	6.077	116	215.236		
TOTAL EN POBREZA	7.713	41.104	26.352	5.379	88	80.637		
%	41,0%	28,4%	57,7%	88,5%	76,2%	37,5%		
TOTAL EN POBREZA SEVERA	964	15.918	13.836	4.624	16	35.359		
%	5,1%	11,0%	30,3%	76,1%	14,0%	16,4%		

Renda i desigualtat

Després del fort descens registrat per mor de la crisi de la COVID-19, la renda mitjana a les Illes Balears encadena quatre anys de pujades i se situa en els **16.735€ per persona**, superant amb escreix la del conjunt estat.

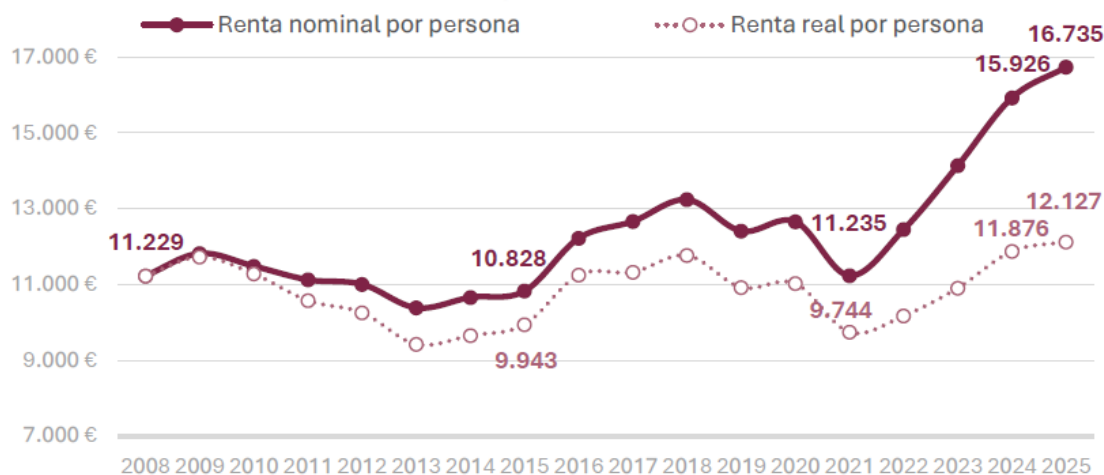
Renda mitjana per persona 2008-2025



No obstant, aquests xifres purament nominals no reflecteixen fidelment el poder adquisitiu de la població en aquest període. A la taula inferior podem comprovar com la renda nominal s'ha incrementat a Balears en més de 5.500€, però si ens fixam en la línia de punts podem

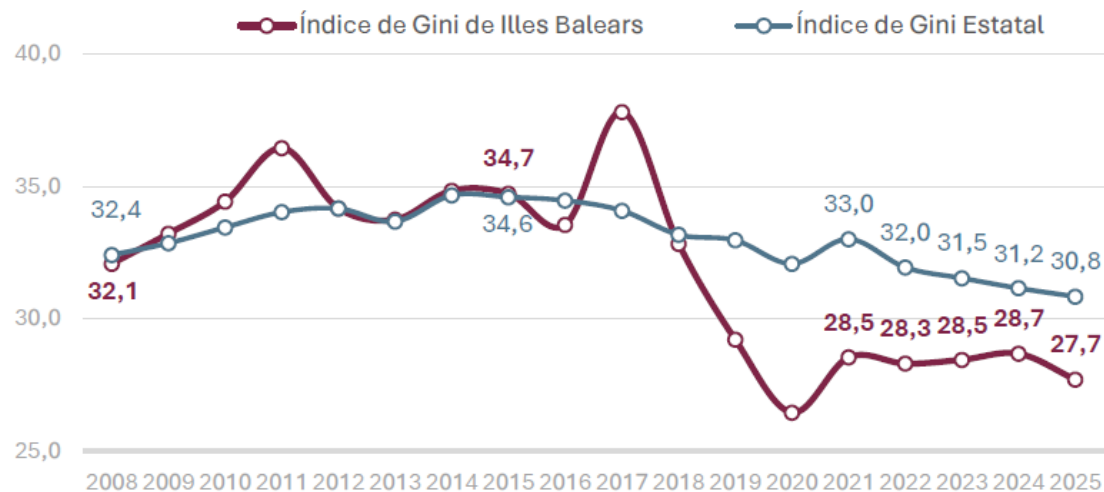
comprovar com, tenint en compte l'increment del cost de vida des de 2008, **els illencs només han guanyat uns 900€ anuals de poder adquisitiu.**

Renda mitjana per persona deflactada per l'IPC 2008-2025



Balears presenta una millora en el seu índex de Gini (27,7, enguany) i continua sent inferior a l'índex nacional.

Índex de Gini 2008-2025



Per altra banda, l'indicador S80/S20, que mesura la relació de renda entre el 20% amb més ingressos i el 20% amb ingressos més baixos de la població i indicador S90/S10, que ho fa entre el 10% més ric i el 10 % més pobre, segueixen una trajectòria molt semblant a l'índex Gini i, com aquest, donen per a la nostra regió una desigualtat sempre inferior a la nacional. En primer lloc, per al 2025, el **20% de la població amb millors ingressos de les Balears rep una**

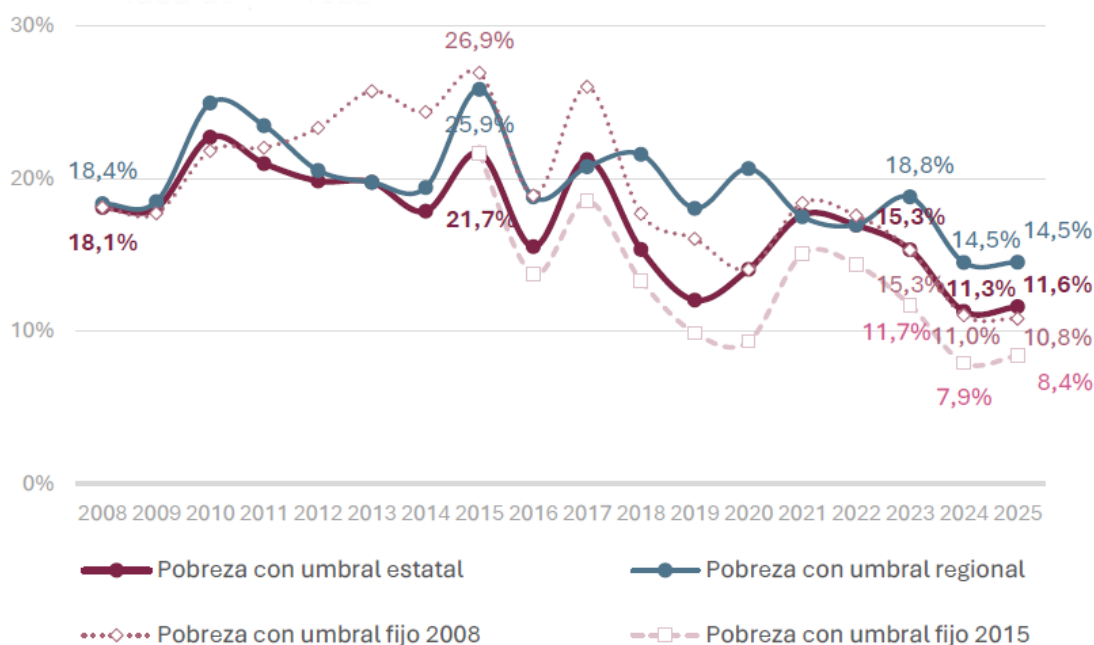
renda 4,6 vegades superior a la del 20% més pobre. Si es considera el S90/S10, el 10% més ric rep **8,5 vegades** el que ingressa el 10% més pobre.

En qualsevol cas, s'ha de tenir en compte que aquests índex mesuren els ingressos de les persones, i no la riquesa acumulada (fonamentalment, patrimoni). Altres estudis assenyalen que les illes són les que presenten unes xifres més negatives, **quan es mesura la desigualtat en termes de riquesa** i no només d'ingressos.

Sobre els llindars de la pobresa

Si bé és cert que per facilitar les comparatives l'informe sobre l'estat de la pobresa utilitza el llindar de la pobresa estatal, és obvi que una mateixa quantitat d'ingressos pot ser molt diferent depenent de la regió. Així doncs, per tenir una anàlisi completa de la situació, habitualment fem referència al llindar de la pobresa regional de Balears, històricament més elevat donada la diferència de renda. Així, **la taxa de pobresa de les illes pel 2025 se situa en el 14,5%**; això suposa que més de 41.000 persones passarien a ser considerades "estadísticament pobres" amb l'aplicació d'aquest llindar, sense cap canvi en les seves circumstàncies personals.

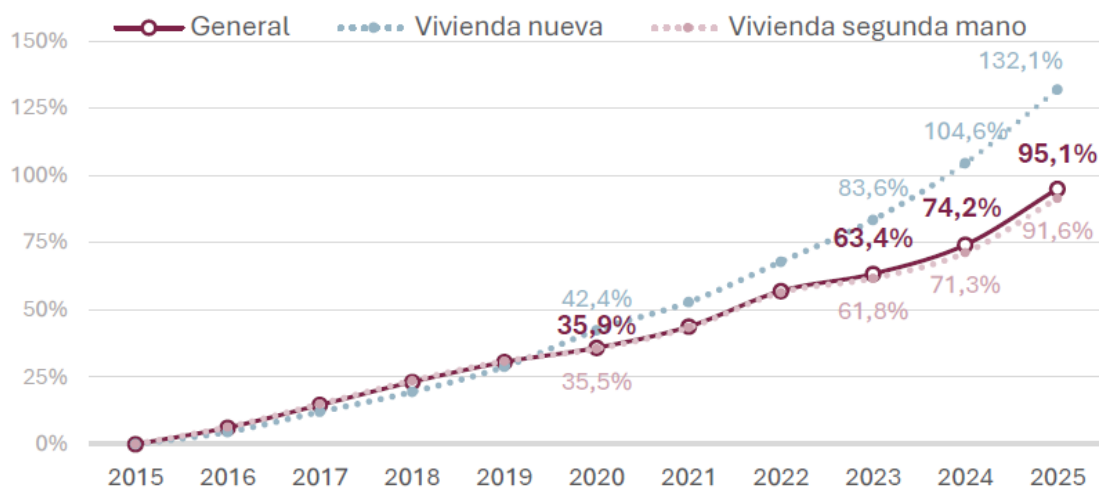
Pobresa amb diferents llindars 2008-2025



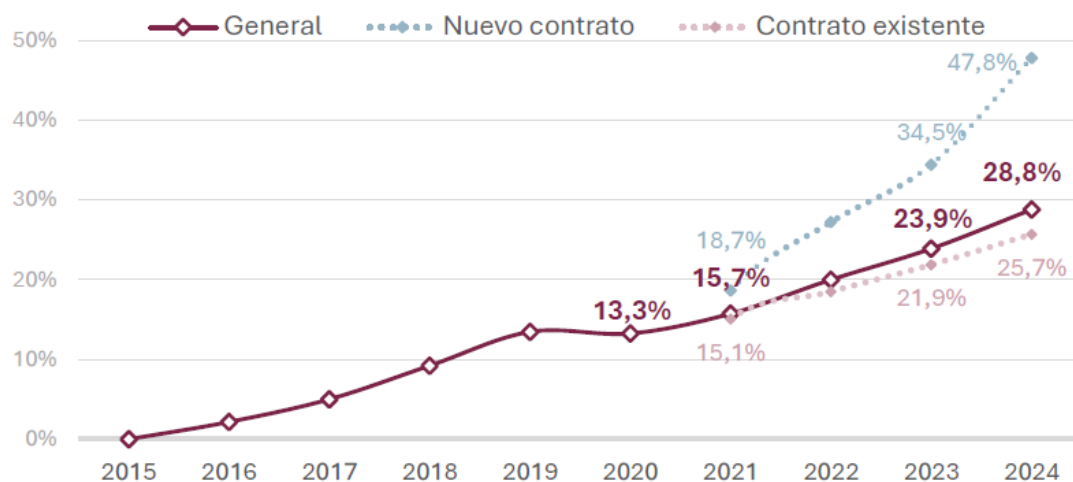
Habitatge i pobresa

L'accés a l'habitatge és un dels principals problemes de les Illes Balears i s'ha convertit en un factor fonamental per explicar processos d'exclusió i empobriment. El preu mitjà de compra de l'habitatge ha pujat de manera alarmant, el que dificulta que una gran part de la població pugui accedir a un habitatge.

Variació percentual del preu de compravenda d'habitatges 2015-2025



Variació percentual del preu de lloguer d'habitatges 2015-2025



Aquest fenomen s'ha accentuat per la compra de propietats per part d'inversors (molts d'ells, estrangers), que veuen l'habitatge com una mercaderia i una oportunitat atractiva per invertir el seu capital, i també per la retirada del mercat ordinari de **milers d'habitatges per destinar-los a lloguer turístic**. I això sense comptar amb la històrica manca d'habitatge públic a preus assequibles ni amb les oportunitats perdudes per poder influir en els preus, bé de manera indirecta (més oferta pública), bé directament (topall de preus).

Per tot això, des de les administracions públiques **s'ha de dissenyar i aplicar una política d'habitatge clara i valenta** que impulsi l'habitatge públic, fomenti el lloguer social, impedeixi els desnonaments i la gentrificació i desplegui qualsevol altra mesura que garanteixi quelcom

tan bàsic per al desenvolupament d'un projecte de vida com és un habitatge digne, adequat i accessible. Apuntarem aquí que basar tot això en la simplicitat de la llei de l'oferta i la demanda, a més de ser conceptualment erroni en el cas de l'habitatge, ha quedat desacreditat amb experiències recents, com ara el bum immobiliari de finals del segle XX i principis del XXI i, a més, continua deixant exclosa a una part important de la població il·lenca.

El paper de l'administració

Sempre hem defensat que **el paper de l'administració és fonamental per garantir el desplegament de l'estat del benestar** i, per tant, la qualitat de vida de les persones, ja sigui mitjançant la provisió de serveis públics o, com analitzarem tot seguit, via transferències monetàries. L'efecte d'aquestes transferències (pensions, rendes mínimes, prestacions, ajuts...) es pot comprovar observant la diferència entre la taxa de risc de pobresa comptant amb l'acció de l'estat (que ja hem vist a les pàgines anteriors) i la calculada en l'hipotètic escenari d'absència de transferències.

A la taula inferior podem comprovar com, sense cap tipus de transferència, la taxa de pobresa a les Illes Balears fregaria el 28%, mentre que si a la nostra comunitat només existís el sistema de pensions (i cap altra prestació o ajut), el percentatge seria del 17,2%. En aquest darrer cas i en termes absoluts, ara mateix estaríem parlant de **70.000 persones pobres més a les Illes Balears**.

Transferències i taxa de pobresa 2008-2025



Accés a l'informe complet:

<https://www.eapn.es/estadopobresa/descargas.php>

SOBRE LA XARXA PER LA INCLUSIÓ SOCIAL – EAPN ILLES BALEARS

EAPN-Illes Balears, formada per **24 entitats**, és una organització democràtica, autònoma, participativa i sense ànim de lucre fundada l'any 2005 amb l'objectiu de **combatre la pobresa i l'exclusió social a la nostra comunitat**, establint mecanismes de relació i coordinació entre les diferents entitats membres que treballen amb persones en risc d'exclusió social i articulant unitàriament la representació i la interlocució davant les distintes administracions, de tal manera que es puguin defensar d'una manera coordinada els interessos generals dels col·lectius vulnerables i facilitar l'actuació de les entitats que formen part de la Xarxa.

ASPAS
FUNDACIÓ

Càritas
Mallorca

JOVENT
SOCIETAT COOPERATIVA

Creu Roja
Illes Balears

@spiral
Infància, joventut i família

**Fundació
Deixalles**

**Fundación
Diagrama**

**FUNDACIÓ
IRES**

**FUNDACIÓ
PERE TARRÉS**

SJD
Sant Joan de Déu
Serveis Socials · Mallorca

**GR
EC**
GRUP D'EDUCADORS
DE CARRER I TREBALL
AMB MENORS

intress

**METGES
DEL MÓN**

Naüm

**FUNDACIÓ
PATRONAT
OBRER**
— 1907 —

**Inter
media**

projectehome
balears

Soc

Fundació Social
La Sapiència

TreballSolidari

**FUNDACIÓ
SERVEIS
DE CULTURA**

Prôvivienda
Con las personas,
por la vivienda

EducaClown

**PA
I MEL**
ASSOCIACIÓ